

Archi k. 94

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

A bánó Kovácsi László egyetemi tanár által ki-
állított, mellékelt orvosi bizonyítvány idegrendszeremnek
túlfeszített munka által okozott megrészlettségét igazol-
ja. Legyen szabad hozzátennem, amit az orvos nem tud-
hat, hogy nem annyira a munkateher, mint inkább az
a helyzet és bánásmód viselt meg, amelyben az ügy-
osztályt immár 11 hónap óta veretem.

Méltóztatik arra emlékezni, hogy az ügyosztály
átvétele a gazdasági hivatalok válsága alatt történt. Utána
lehető gyorsan megvisszátam az egyetemek költészetési
helyzetét és a budapesti egyetemről nyomatattában, a többi-
ről az 1928/29 évi költészetési előírásnyert kísértésekor
kimutattam azokat a nagy hiányokat, amelyek megszüntetésére
nélkül a rend helyreállítása lehetetlen. Erre ma sem történt
meg, az egyetemek hártartásának jövője teljes bizonytalan-
ságban van és az összeomlás veszélye minden előterjesztésem
daca is nincs elhárítva. Ennek a kérdésnek rendezése pedig,
mármost kifejtett nyeresem szerint, eláfalltétel annak, hogy a
kormány az egyetemekkel szemben súlytal felléphessen. Az
egyetemek hártartásának rendezése ügyében magamat Nagy-
méltóságod által eljöttől fogva magamra hagyottnak éresem.
A helyzet súlyát és felelősségét mégis kötelességtudóan és
lelkismeretesen viseltem, mert így fogtam fel, hogy Nagymél-
tóságod arént állított össze a frontot, hogy azt magamra hagy-
va is védjem addig, amíg Nagyméltóságodnak politikailag
fontosabb más frontok akörökön van sürgősebb dolga. Ilyen
megfeszítésig teljesítemünk kötelesség. Felemelt fővel mondha-
tom, hogy ért én is meg tettem. Erre a munka aronban csak így

Nagyméltóságú

Dr. gróf Klebelsberg Kuno b. t. t.
vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak

Budapest.

Lehetséges, ha enőnket megosztamunk nem kell, hanem birtorak lehetünk arról, hogy ha kötelességünket jól teljesítjük, az elég arra, hogy nyugodtan és körbecsülésben éljünk.

2) Tudománypolitikai ügykör az egyetemek méretével az egyetemi tanárok különleges jogállásánál és a nemretekori összeköttetések nagy jelentőségénél fogva egyike a legkomplikáltabbaknak. Itt csak évekre terjedő programon következtető beosztulvitele vezethet eredményre. A szálak körbentartása és további kiépítése koncentrált figyelmet kíván és nem lehet dolgoni úgy, hogy az ügyosztály főnökeinek állandóan felülről jövő bizonytalansággal kell számolniuk és hol hatáskörének megsonkítása ellen, hol olyan események kihatásával kell kivárni, amelyek az egyetemi tanárok sajátos pszichológiájára miatt ebben az ügykörben nélkülözhetetlen tekintélyt veszélyeztetik. Ez pedig az utolsó fél évben állandóan így volt, és ez az, ami az idejüket megőrli. Hogy csak a főbb eseteket idézzem fel: a) járársban, távollétomban, a szegedi egyetemi építkezéseket b) szándékozott Nagyméltóságod hatásköréből kivenni; amint a Horváth János és társai tiszteltére adott vacsorán előre vallott szándéka ellenére nevemet mégis kihagyni és eráltról igen kínosan kegyetbe hozni méltortatott; a római Collegium Hungaricum ügyben Kornis Gyula ehriaklete alatt alakított bíróság, habár az ügy tisztán az én ügyosztályom hatáskörébe tartozik; amint hogy gyakran a hatáskörömet figyelmen kívül hagyó rendelkezések történnék, így pl. egyetemi ügyekben is Kornis Gyula társaságban tess. Nagyméltóságod látogatásokat, mint legutóbb is Pécsen és Kornis O. Méltóságára nézvére is előfordul a külső emberek számára félreérthető magatartás. Amióta az egyetemi ügyeket is átvettém mindig vallottam és követtem azt a nézetemet, hogy az egyetemekkel a kibeszélés és a kölcsönös meggyőzés módszerétől várom az ellen. Nagyméltóságod költségteleni beszedése az egyetemekre vonatkozó nézvére, amely errel a felfajisommal teljes ellentétben volt, sokan engem tettek felelőssé, most pedig, egyidejűleg arral, hogy az akadémiái tárgyaláson errel az igazságtalan beállításal megbukhattak, Nagyméltóságod a tanárképrőket és az Eötvös kollegiumot hatásköréből elvenni ohajtja anélkül, hogy a tárgyalás nyilatkozatra alkalman lett volna. Érint az utóbbi pontra néve legyen szabad itt rámutatnom arra, hogy a tanárképrés legalább is annyira egyetem, mint amennyire köreiskola, az egyetemi ügyektől való elválasztása tehát káros, amint ösnefüggeszük legutóbb a debreceni tanárképrő válságának megoldásakor is megnyilvánult, az Eötvös kollegiumnak a külföldi kollegiumoktól való nétrválasztása pedig a szakemberképrés szempontjából jama nagy hátrány. Ha világon pont az a nézet, hogy a tanárképrés a köreiskolai ügyosztályba való arént ment annak a számára képer, akkor ez ellentétben van Nagyméltóságodnak arral a tételével, hogy a földművelésügyi minis-

minsteriumhoz oktatási intézmények nem valók. Ehhez hozzá-
füzöm azt, hogy a tanárképzés az egyetemi nyelvkörhöz tartoz-
tak, mielőtt annak veretését átvettém volna is.

Czek a legfontosabb példák minden objektív ember előtt
igazolni fájnak, ha azt mondom, hogy az a bánásmód, amely-
ben önhibámra kívül nézem van, önéretes ember idegrend-
szert meg kell, hogy támadja. Akki pedig kötelességét teljesíti
annak szabad önéretesnek lennie. A példák nagyrésze együtt-
tal mutatja azt is, hogy a tudománypolitikai ügyosztály
főnökeinek minőségűje. Nagyméltóságodnak az egyetemi po-
litika legfőbb kérdéseiben alapos megbeszélés is érveinek rend-
szeres előadása alapján hosszabb időre szóló programban
megállapodnia, amelynek alapján dolgozhatnák anélkül, hogy
meglepetésektől kelljen tartania. Különösen fáj ez a helyzet,
ha össze hasonlítom a porosz és a francia miniszteriumokéval,
amelyeknek eredményeit pedig követendőnek tartjuk.
Szívesen munka az, amikor csak félkérrel tudok a teljes
energiát kívánós, öröklött bajok gyógyításán dolgozni, amely-
bajok pedig az alatt a hét év alatt, amióta araként a felelős-
ség Nagyméltóságodra neheredik, már mérímtethetők is let-
tek volna, félkérrel pedig az ellen kell védekezniem, hogy
munkámat belülről kényszerítő akadályokban el ne bukjam.
Ha a helyzet így folytatódik, az egészségem komoly veszély-
tetését jelenti.

Ugy iszem, hogy nem bírom kielégítő mértékben. Nagy-
méltóságod bíralmát szerettem volna szabad felajánlaniom,
társa szerint rendelkezni méltóságok.

Abban reményes voltam, hogy tisztviselő pályám nagy-
részen valóban sokat tanultam. Sőt esik, hogy Nagyméltóságod
nyilvánosan is többször tanítványainak nevére. Emiatt nagy-
méltóságod józól fokozott ragaszkodást és tiszteletet kívánhat
tőlem. De nyugodt a lelkiismeretem tekintetben is, és bírom,
hogy erre hivatkozom is. Amikor excellenciád a köraiktatás
ügyét tárcát átvette, elődének egy interkedése következtében
olyan hamis látszatba jutottam, amilyenbe Nagyméltóságod leg-
utóbbi kötelességvételre beside horatt az egyetemi tanárok egy részé-
nek szemében is mégis igen bántó és igazságtalan bánásmódban
részesültem; amikor egyetemi magántanári képerntesem először
savarára került, Nagyméltóságod egy hozzá tartozójának agita-
ciója következtében savarata le, most pedig Nagyméltóságod
magá mondta, hogy az akadémiai tagválasztáson áldozata voltam.
Mindegyik esetet némán viseltem, bár egyikre sem szólítottam rá,
azt hiszem, az egész miniszteriumban senkinek sem jutott eszébe,
osztályomnál csak éppen a tanítványok, aki pedig sohasem feled-

Kerett meg arról, hogy mivel tartózik a mesterének.

Ezért kérem Nagyméltóságodat, hogy a tisztviselő
mögött, aki egészseje határáig teljesíti kötelességét, méltón-
tassék meglátni az embert is, akinek a becsületéről és az
önéretéről olyan fagyalmi vannak, hogy azok nélkül vol-
galmisem tud.

Budapest, 1928. május hó 20.

Nély tisztelettel

Maszyany Lottán

THE SPARKS FOUNDATION
PUBLISHED BY THE AMERICAN BIBLE SOCIETY
NEW YORK, N. Y. 10017

Archiwum: D

Amos kinyang.

Amos kinyang, by kinyang 20th am. Amos
was a prophet, who lived in the 8th century B.C.
in the kingdom of Judah. He was a shepherd
and a farmer. He was called to prophesy
by God. He was a man of God. He was
a man of God. He was a man of God.

Amos kinyang 20th am. Amos

Kinyang 20th
am. Amos

(Korany, Sándor)